

NOT: İdarenin tamamını ilgilendiren harcamaların tek bir birim tarafından gerçekleştirilmesi hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-2308087
Konu : GÖRÜŞ (Harcama Yetkilisi Hk.)

06/12/2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: a)Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün 09.11.2021 tarihli ve 2159380 sayılı yazısı.

b) Belediye Başkanlığının 03.11.2021 tarihli ve 23948 sayılı yazısı.

İlgi yazılar ile Belediyesine ait şirket personelinden belediye hizmetlerinde çalışan işçilerin hakediş ödemelerinin harcama yetkilisinin onayına müteakip çalıştırılan birimin personel ödeneğinden gerçekleştirildiği, ancak bundan sonraki süreçte harcama yetkilisinin Yazı İşleri Müdürüne devredilmesi suretiyle belediye bütçesindeki personel ödeneklerinin tamamının Yazı İşleri Müdürlüğü biriminin harcama kalemlerinden yapılması düşünüldüğü belirtilerek konu hakkında Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 3 üncü maddesinin (k) bendinde "*Harcama birimi: Kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birimi*" hükmü,

"*Üst yöneticiler*" başlıklı 11 inci maddesinde; "*Bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. Bakanlıklarda en üst yönetici Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.*

... " hükmü,

"*Harcama yetkisi ve yetkilisi*" başlıklı 31 inci maddesinde; "*(Değişik: 22/12/2005-5436/1 md.)*

Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

Ancak, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisi, üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebilir.

... " hükmü,

"*Harcama talimatı ve sorumluluk*" başlıklı 32 nci maddesinde "***Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.***

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve

bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.” hükmü bulunmaktadır.

“Malî hizmetler birimi” başlıklı 60 ıncı maddesinde “...

Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir.

... “ hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye bütçesi” başlıklı 61 inci maddesinde “...

Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur. “ hükmü,

“Harcama yetkilisi” başlıklı 63 üncü maddesinde; “Belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.” hükmü bulunmaktadır.

31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ’de (Seri No: 1) “...

5393 sayılı Belediye Kanununun 63 üncü maddesinde, belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu uyarınca da mahalli idare birliklerinde birlik başkanı harcama yetkilisi olarak tanımlanmıştır.

Mahalli idarelerde kurumsal sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde ödenek tahsis edilen ana hizmet birimleri ve yardımcı hizmet birimleri ile danışma ve denetim birimlerinin en üst yöneticilerinin harcama yetkilisi olarak belirlenmesi ve yetki-sorumluluk tesisinin buna göre yapılması gerekmektedir.

...

3. Harcama Yetkisinin Birleştirilmesi

Teşkilat yapısında üst yönetici ile harcama birimleri arasında yönetim kademesi yer almak şartıyla, bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimlerinin harcama yetkisi harcama türleri itibarıyla kısmen veya tamamen; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili bakanlığın, mahalli idarelerde ise İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ve üst yöneticinin onayı ile bir üst yönetim kademesinde birleştirilebilir.

Uygun görüş talep yazılarında, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilme gerekçesine ayrıntılı olarak yer verilir.

Üst yönetici ve yardımcılara harcama yetkisinin birleştirilmesi suretiyle harcama yetkisi verilemez.

4. Harcama Yetkisinin Devri

Harcama yetkilileri, kamu hizmetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla aşağıda belirlenen sınırlar dâhilinde harcama yetkisini devredebilirler. Buna göre kamu idarelerinin;

...

- Belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağılı idarelerin harcama yetkilileri bu yetkilerini yardımcılarına, yardımcısı olmayanlar ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere,

- Mahalli idare birliklerinde birlik başkanı harcama yetkisini birlik genel sekreteri, birlik müdürü veya birim amirlerine, kısmen veya tamamen devredebilirler.

Her bir harcama işlemi itibarıyla, mal ve hizmet alımlarında ikiyüzlübin Yeni Türk Lirasını, yapım işlerinde ise birmilyon Yeni Türk Lirasını aşan harcamalara ilişkin harcama yetkisi hiçbir şekilde devredilemez.

Harcama yetkisi aşağıdaki şartlara uygun olarak devredilir:

Yetki devri yazılı olmak zorundadır.

Devredilen yetkinin sınırları açıkça belirlenmiş olmalıdır.

Merkez teşkilatında harcama yetkisinin devri ve bu yetkinin geri alınması üst yöneticiye, mali hizmetler birimine ve muhasebe yetkilisine; merkez dışı birimlerde ise mali hizmetler birimine ve muhasebe yetkilisine yazılı olarak bildirilmelidir.

Harcama yetkisinin devredilmesi, yetkiyi devreden idari sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

...” hükmü yer almaktadır.

Yine 28.04.2006 tarihli ve 26152 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ’de (Seri No: 2) “Harcama yetkilileri ve yetki devri uygulamasına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. Kamu idareleri harcama yetkililerinin belirlenmesi, harcama yetkisinin bir üst yönetim kademesinde birleştirilmesi ve devredilmesi konusunda 31/12/2005 tarihli ve 26040 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan (1) Seri Numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğde yer alan düzenlemelere uyulacaktır. Harcama yetkililerine ilişkin olarak söz konusu Genel Tebliğin yanı sıra aşağıda yer alan hususlar da dikkate alınacaktır.

a) Bilindiği üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesinde ihale yetkilisi, "İdarenin ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlileri" olarak tanımlanmıştır. Diğer taraftan, 5018 sayılı Kanunun 31 inci maddesinde harcama yetkilisi, "Bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimlerinin en üst yöneticisi" olarak tanımlanmış bulunmaktadır. **Buna göre, ihale yetkilisinin ilgili mevzuatında özel olarak belirlendiği haller dışında, 5018 sayılı Kanunun 31 inci maddesi uyarınca belirlenmiş bulunan harcama yetkilileri aynı zamanda ihale yetkilisi olacaktır.**

...

d) **Harcama yetkilileri, ilgili mevzuatı uyarınca ihale usulleriyle yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihale işlemlerine ilişkin olarak, ihale yetkisiyle sınırlı olmak üzere harcama yetkilerini, üst yöneticiden onay almak suretiyle, idarenin destek hizmetlerini yürüten birim yöneticilerine devredebilirler.** Bu durumda, ihale onay belgesinin düzenlenmesinden sözleşmenin imzalanmasına kadar geçen süreçteki tüm ihale işlemlerine ilişkin ihale yetkisi destek hizmetleri birim yöneticisi tarafından kullanılacaktır. İşin yaklaşık maliyetinin belirlenmesi ve teknik şartnamenin hazırlanması gibi ihale öncesi işlemlerin ilgili harcama birimi, destek hizmetleri birimi veya idarenin diğer birimleri tarafından hazırlanması mümkün bulunmaktadır.

Destek hizmetleri birimi, harcama birimlerinin ihtiyaçlarını birleştirmek suretiyle 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde karşılayabilir. Birden fazla harcama biriminin doğrudan temin limiti dâhilindeki ihtiyaçlarının, destek hizmetleri birimi tarafından birleştirilerek ihale usulleriyle karşılanması da mümkün bulunmaktadır.

...

3. 5018 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, harcama birimlerini ilgilendiren harcamaların harcama birimleri tarafından gerçekleştirileceği, ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla diğer harcama birimlerine ilişkin mali işlemlerin idarenin destek hizmetlerini yürüten birimi tarafından yapılabileceği hükme bağlanmıştır. Bu hükmün uygulanmasında, idarelerin teşkilat yapılarında destek hizmetleri ile yardımcı hizmet birimleri olarak yer alan idari ve mali işler, makine-ikmal, satın alma, yapı işleri, personel gibi birimler destek hizmetleri birimi sayılacaktır.

Buna göre, ayrı ayrı her bir harcama birimini ilgilendiren harcamalarda, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla ve harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla, harcama birimlerinin bazı mali işlemlerinin idarelerin destek hizmetlerini yürüten birimler tarafından yerine getirilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu işlemlere ilişkin olarak üst yöneticiden alınacak onay, harcama birimleri tarafından ayrı ayrı alınabileceği gibi, harcama birimlerinin talebi üzerine mali hizmetler birimi (Strateji Geliştirme Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, bu hizmetlerin yerine getirildiği müdürlük veya idarelerin mevcut yapılarında mali hizmetlerini yürüten birimleri) tarafından da alınabilir.

Bu şekilde alınacak onaylarda, ödeme emri belgesini düzenleme görevinin harcama birimi veya destek hizmetleri biriminden hangisi tarafından yürütüleceği hususu da belirtilecektir. Ödeme emri belgesini düzenleyecek gerçekleştirme görevlisinin destek hizmetleri biriminden olması halinde, bu görevli veya görevliler, destek hizmetleri birimi yöneticisi tarafından kendisi veya yardımcısı veya bunlara hiyerarşik olarak en yakın yönetim kademesinde bulunan kişi veya kişiler arasından belirlenecektir.

Destek hizmetleri birimleri tarafından diğer harcama birimleri adına harcamaların gerçekleştirilmesi halinde, harcama talimatı/onay belgesi destek hizmetleri birimine gönderilerek mali işlemlerin destek hizmetleri birimi tarafından yapılması sağlanacaktır. Harcama işlemleri, üst yöneticiden alınan onayda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde tespit edilen ödeme emri belgesini düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisi tarafından ödeme emrine bağlanarak imzalanmak üzere ilgili birimin harcama yetkilisine sunulacaktır.

Diğer taraftan, anılan Kanununun 32 nci maddesinde, harcama talimatlarında gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgilere de yer verileceği belirtilmiştir. Gerçekleştirme işlemleri destek hizmetleri birimi tarafından yapılan mali işlemlerde, harcama talimatlarında iş ve işlemlerin destek hizmetleri birimi personeli tarafından yürütüleceğinin belirtilmesi yeterli bulunmaktadır. Ancak, ilgili mevzuatında bizzat harcama yetkilisi tarafından belirlenmesi gereken hususlarda ilgili harcama yetkilisinin onayı alınacaktır.

...” hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızın Bütçe Hazırlama Rehberi konulu 06.07.2021 tarihli ve 1270218 sayılı yazıları ekinde yer alan Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde;”...

01- PERSONEL GİDERLERİ

01.1 MEMURLAR

01.2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL

01.3 İŞÇİLER

01.4 GEÇİCİ PERSONEL

01.5 DİĞER PERSONEL” şeklinde sınıflandırılmış olup “03- MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ” ise “...

03.5.1.08 Temizlik Hizmet Alım Giderleri: Yardımcı hizmetler sınıfına dâhil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi işlerinin ilgili mevzuatına göre 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait şirketlere gördürülmesi halinde, bunlara ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

03.5.1.09 Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri: Belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı güvenlik ve koruma hizmetlerini ilgili mevzuatına göre 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait şirketlere gördürülmesi halinde bunlara ilişkin giderler bu bölüme kaydedilecektir.

...
03.5.9.90 Diğer Hizmet Alımları:

...
Yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer hizmet alımları bu bölüme kaydedilecektir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilen hükümlerinin değerlendirilmesinde;

1. İdare bütçelerinde ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisinin harcama yetkilisi olduğu, bütçelerden harcama yapılabilmesi harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkün olduğu, teşkilât yapısı ve personel durumu gibi nedenlerle harcama yetkililerinin belirlenmesinde güçlük bulunan idareler ile bütçelerinde harcama birimleri sınıflandırılmayan idarelerde harcama yetkisinin üst yönetici veya üst yöneticinin belirleyeceği kişiler tarafından; mahallî idarelerde İçişleri Bakanlığı veya Bakanlığımız, diğer idarelerde ise Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yürütülebileceği,

2. İçişleri Bakanlığı (mülga) Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 2006/19 sayılı Genelgesinde bütçelerinin kurumsal sınıflandırılmasında harcama birimleri kodlanmakla birlikte, nüfusu 10.000 (onbin) ve aşağı olan ilçe belediyelerinde harcama yetkisinin belediye başkanı tarafından kullanılacağı, ancak 5018 sayılı Kanun’un 31 inci maddesi gereği Maliye Bakanlığınca çıkarılan “Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ” hükümlerine uymak kaydıyla harcama yetkilisi olan belediye başkanlarının bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısının bulunmaması halinde ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki görevlilere kısmen veya tamamen devredebileceği,

3. Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden idarenin tamamını ilgilendirenlerin destek hizmetlerini yürüten birim tarafından, sadece harcama birimlerini ilgilendirenlerin ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirileceği, ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla ve harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla, harcama birimlerinin bazı malî işlemlerinin idarelerin destek hizmetlerini yürüten birimler tarafından yerine getirilebileceği, idarelerin teşkilat yapılarında destek hizmetleri ile yardımcı hizmet birimleri olarak yer alan idari ve mali işler, makine-ikmal, satın alma, yapı işleri, personel gibi birimlerin destek hizmetleri birimi sayılacağı,

4. 696 sayılı KHK kapsamında personel alıştırılmasına ilişkin il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların yesi olduğu mahalli idare birlikleri, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketlerden doğrudan hizmet alımı kapsamında bu iş karşılığı olarak faturaya dayalı şirkete yapılan demelerin; 03.5.1.08 Temizlik Hizmet Alım Giderleri, 03.5.1.09 zel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri ve 03.5.9.90 Diğer Hizmet Alımları btce tertiplerinde giderleştirileceği,

Sonuç olarak idarenin tamamını ilgilendiren alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerin idarenin teşkilat yapısında yer alan destek hizmetleri birimi tarafından, destek hizmetleri birimi olmaması halinde idari ve mali işler, makine-ikmal, satın alma, yapı işleri, personel gibi yardımcı hizmet birimleri tarafından yerine getirilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

DAğITIM

Gereği

.....Belediye Başkanlığı

Bilgi

..... Valiliğine

(evre, şehircilik ve İklım Değişikliği İl
Müdürlüğü)